

2 Souhrnné výsledky ankety pro účastníky regionálních seminářů pořádaných v rámci veřejné diskuze

Cílem ankety bylo zajištění zpětné vazby k navrženým okruhům hlavních problémů v oblasti rovnosti a kvality ve vzdělávání a zjištění postojů k některým uvažovaným či již realizovaným opatřením. Mezi 134 respondenty byli především zástupci pedagogické veřejnosti a dalších aktérů, kteří se přímo podílejí na formování vzdělávací praxe ve školách. Výsledky ankety budou dále využity pro přípravu kvantitativního šetření.

Ze sedmi priorit (klíčových oblastí), které pracovní tým projektu určil jako významné pro podporu překonávání školního neúspěchu v ČR (viz kapitola 1), se respondenti nejčastěji identifikovali s následujícími třemi:

- **Předškolní vzdělávání dostupné pro všechny děti**
- **Větší pozornost věnovaná spolupráci s rodiči**
- **Zlepšení kvality přípravy pedagogických pracovníků a podmínek jejich práce**

Předškolní vzdělávání je zde chápáno jako významný prostředek vyrovnávání rozdílů mezi dětmi, který do určité míry pomáhá snížit handicap dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí při nástupu k povinné školní docházce. Větší pozornost věnovaná spolupráci s rodiči a kvalitnější příprava a podmínky učitelů směřují k vyšší profesionalitě práce samotných škol a k lepšímu využití strategií a zdrojů pro dosažení lepšího podpůrného prostředí pro výuku žáků ve školách.

Účastníci seminářů zároveň hodnotili možnost zlepšení ve všech sedmi navrhovaných tematických okruzích jako reálnou.

Za nejrychleji proveditelné a zároveň potenciálně velmi efektivní považovali respondenti zvýšení významu spolupráce škol s rodiči. Z odpovědí na dílčí otázky vyplývá, že si respondenti nutnost spolupráce s rodinami naléhavě uvědomují. Školy ovšem nevědí, jak komunikovat s rodiči sociálně znevýhodněných žáků (neznají nebo nejsou schopny využívat dostupné metodiky), a ke komunikaci v některých případech využívají dalších subjektů, např. neziskových organizací působících tam, kde jsou dostupné (v sociálně vyloučených lokalitách). Deficit je především v rozšíření již existujících metodik a vytvoření takových organizačně-personálních podmínek ve školách, aby bylo možné metodiky realizovat, popř. vytvářet pobídky pro neziskové organizace, aby svoji činnost vyvíjely i mimo vyloučené romské lokality.

Optimismus převládal i při hodnocení reálnosti zvýšení dostupnosti předškolního vzdělávání, a to i přesto, že respondenti sami upozorňovali na současnou nedostatečnou kapacitu předškolního vzdělávání a přeplněnost tříd, která neumožňuje individuální péči o děti podle jejich potřeb. Z dílčích otázek vyplývá, že respondenti jsou připraveni podpořit zavedení povinného posledního ročníku předškolního vzdělávání, a to navzdory tomu, že obecně respondenti vyjadřovali ze zavedení dalších formálních systémových změn spíše obavy. To potvrzuje, že rozšíření předškolního vzdělávání na celou kohortu dětí v posledním roce před nástupem do základního vzdělávání je v praxi považováno za velmi žádoucí.

Zlepšení přípravy pedagogů a podmínek jejich práce považují respondenti za významné téma vhodné pro střednědobou strategii, protože nepovažují za možné docílit pozitivního efektu ihned. Z dílčích otázek ankety vyplývá, že nedostatečná příprava pedagogů a nedostatečné personální zázemí škol (nedostatek odborníků, mentorů,